

для підвищення рівні толерантності та поваги до інших народів і національностей.

Список використаних джерел

1. «Голокост – це спільна трагедія людей усіх національностей в Україні» : [інтерв'ю з істориком та директором Українського центру вивчення Голокосту Подольський А.Ю./ записала Костюк Б.] // Радіо Свобода – 2018.
2. Холокост // Енциклопедія Холокоста [Електронний ресурс]: <http://www.ushmm.org/wlc/ru/article.php?ModuleId=10005143>
3. Адольф Гітлер «Mein Kampf» [Електронний ресурс]: http://www.911-truth.net/Adolf_Hitler_Mein_Kampf_Russian_translation.pdf
4. Щупак И. Евреи в Украине: вопросы истории и религии с древнейших времен до Холокоста. — Учеб. пособие для учащихся старших классов сред. общеобразоваучеб. заведений. — Днепропетровск: Центр «Ткума», 2009. — 148 с.
5. Евтушенко Е. Бабий Яр // Литературная газета. – 1961. – 19 сентября; Кузнецов А. В. Бабий Яр: Роман-документ: Журнальный вариант. – Москва, 1966.
6. Алексеев В. М. Варшавское гетто больше не существует / Вступ. ст.: А. Х. Горфункель. — М.: Звенья, 1998. — 160 с.
7. Андрухів І. До питання про терор проти єврейського населення на Станіславщині під час нацистської окупації // Краєзнавство. – №1. – 2011. – С. 197–205.
8. Бауер Є. Голокост у світовому та європейському контексті // Проблеми історії Голокосту. – Вип. 4. – Дніпропетровськ; Запоріжжя, 2007. – С. 11.

Папахян Т.Р.

студентка Юридичного факультету

Національного авіаційного університету, м. Київ

Науковий керівник: Сонілко І.М., доктор юридичних наук, професор

ПРАВОСВІДОМІСТЬ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ВИБОРЦЯ

Правосвідомість учасників виборчого процесу є одним з найефективніший засобів забезпечення реалізації виборчих прав громадян України, що впливає на ефективність формування органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх функціонування тощо. Рівень

правосвідомості сучасного українського виборця визначає рівень правового розвитку українського суспільства, тому характеристика цього явища є важливою складовою в розумінні перспектив розвитку нашої держави.

Варто зазначити, що на формування правової культури впливають такі найбільш загальні риси української ментальності, як: переважання інтравертованості над екстравертованістю, переважання індивідуалізму над колективізмом, перевага ірраціональності над раціональністю, перевага жіночого начала над чоловічим. Ці та інші риси української ментальності, прямо не визначаючи змісту досвіду, поведінки людини, зумовлюють особливості сприймання світу, характер вчинкової активності, характер системи моральних вимог, цінностей, норм, форму взаємин між людьми тощо [1, с. 143].Що стосується таких рис українського національного характеру, як сердечність, емоційність, чуттєвість, то вони часто можуть перешкоджати сприйняттю ідей та думок, що знаходяться за межами морально-етичних установок. Людині, яка не орієнтована на компроміс з тими, хто не поділяє її базових цінностей, важко повірити в законність та справедливість правових норм. Таким чином, певною мірою саме менталітет можна назвати однією з причин поведінки деяких виборців, які систематично не беруть участі у виборах або голосують проти всіх.

Сьогодні на правосвідомість впливає чимало зовнішніх факторів, таких як умови життя суспільства, стан економіки, ефективність діяльності державних органів, вплив засобів масової інформації, виборчих кампаній, тощо.Важливу роль у формуванні свідомої культури політичного вибору учасників електорального процесу відіграють політичні партії, які є дійовими суб'єктами виборчого процесу. Також, значення у підвищенні політико-правової культури учасників виборчого процесу відіграють засоби масової інформації, які постають інструментами, через які до населення доводиться інформація про мету й формат проведення виборів, відповідні рішення державних інституцій, органів місцевого самоврядування, виборчих комісій тощо.

Крім того, якщо нещодавно Інтернет мав переважно інформаційну складову, то тепер у ньому все більшу силу набирає сектор агітаційний,

пропагандистський, що вирізняється яскраво вираженою агресивністю. Традиційні ЗМІ все активніше працюють з інтернет-ресурсами як джерелами інформації і засобами впливу на масову свідомість. Інформація в інтернет-мережі стає все більш масово затребуваною, швидко поширюється і набуває суспільного значення [2, с. 30]. Беручи до уваги те, що за результатами соціологічного опитування, проведеного серед студентів Юридичного факультету Національного авіаційного університету, 77,8% учасників опитування читають політичні новини у соціальних мережах, можна зробити висновок, що для молоді соціальні мережі є одним з основних джерел інформації щодо даної сфери [3].

Також, важливе значення має маніпулятивний вплив під час виборчих кампаній, який характеризується такими найпоширенішими способами, як: використання технологій цілеспрямованого перетворення інформації; створення міфів, переконання людей в тому, що їм хочуть допомогти, або, що їм щось загрожує; експлуатація феномена етноцентризму; використання стереотипів як фільтрів, через які об'єкти маніпуляції бачать дійсність [4, с. 15].

Крім того, на правосвідомість виборців здійснюють негативний вплив: економічні чинники (спад виробництва, зниження реальної заробітної платні тощо); соціальні процеси (різке розшарування українського суспільства, значна доля тих, хто мешкає за межею бідності тощо); політичні явища (боротьба за владу в центрі та в регіонах, нестабільність політичних інститутів тощо); правові чинники (еволюція української правової системи); чинники суспільного і духовного життя (відсталий світогляд, уявні цінності тощо) [5, с. 61]. Подолання деформації правової свідомості та створення умов для підвищення рівня правової культури населення, активної і свідомої участі населення у виборах є сьогодні першочерговим завданням суспільства і держави на шляху розбудови в Україні громадянського суспільства і правової держави.

Таким чином, виходячи з вище викладеного, можна зробити висновок про те, що стан правосвідомості виборців в Україні перебуває на низькому рівні, що зумовлено різними зовнішніми та внутрішніми чинниками: політичними процесами, станом економіки та життя в цілому, міграційними процесами тощо. Для підвищення рівня правосвідомості

виборців, потрібно насамперед переглянути та дослідити чинне виборче законодавство та механізм проведення виборів, інформувати громадян у засобах масової інформації та соціальних мережах про важливість голосу кожного з них на виборах, про можливі засоби маніпулятивного впливу на виборців та способи його уникнення, а також створювати канали зв'язку, де будуть розглядатись запитання щодо виборчого процесу в Україні, методів впливу на масову свідомість на протидію їм.

Список використаних джерел

1. Ильин И. А. Теория права и государства / И. А. Ильин. – М. : Зерцало, 2003.
2. Колодій А.М., Копейчиков В.В., Лисенков С.Л. та ін. Теорія держави і права : [навч. посіб.] / [А.М. Колодій, В.В. Копейчиков, С.Л. Лисенков та ін.] ; за заг. ред. С.Л. Лисенкова, В.В. Копейчикова. – К. : Юрінком Інтер, 2002. – С. 164.
3. Сопілко І.М., Папахчян Т.Р. Особливості правосвідомості молоді як суб'єктів виборчого процесу на прикладі опитування студентів ЮФ НАУ// Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право» [зб. наук. ст.]. - К.: НАУ, 20019. – №1.
4. Каламаж Р.В. Психологічні аспекти формування правової культури виборців [Текст] : автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.06 / Каламаж Руслана Володимирівна ; Національна академія внутрішніх справ України. - К., 2004. - 19 с.
5. Требін М.П. Правосвідомість громадян України: стан та види деформації / М.П. Требін // Вісник Харківського національного університету. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». – 2009. – Вип. 23. – С. 59-62.